

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Dějiny Židů v Uhřiněvsi (Auřinowes) u Prahy.

Zpracoval

Jaroslav Polák-Rokycana, Praha.

V Uhřiněvsi byla odedávna ž. o. z nejpočetnějších v pražském okolí. Nezachovaly se ani staré listiny při zdejší obci, ani není starých matričních knih, neboť nynější matrikář, p. Oskar Rezek, má záznamy teprve od r. 1838. Nejstarší protokol při obci je z r. 1786; ale na hřbitově uhřiněveském jsou náhrobky z r. 1730 a tu mají starší pamětníci za to, že není to ani první ani nejstarší hřbitov žid. v okolí.

Až do r. 1847 shomažďovali se Židé v U. usedlí k společné modlitbě v soukromém domě, který byl z r. 1810. Teprve po r. 1848 mohla obec, která odtud víc a více rostla, pomýšlet na výstavbu důstojné synagogy v č. p. 79, za kterýmžto účelem konaly se

Synagoga (vnějšek)

veřejné sbírky. O této synagoze rozepsal se Ant. Semanský v „Pamětech městyse Uhřiněvsi“ (na str. 74) takto: „Modlitebna sestává v 48 mužských a 27 ženských sedadlech; vedle nachází se učitelovo nebo kantorovo obydlí, které pozůstává ze 2 pokojů a kuchyně. Hořejší poschodí pozůstává ze sálu pro shromažďování, pak předsíně a půdy. Do založení nových knih pozemkových (r. 1818) bylo právo vlastnické vkládáno do zvláštní knihy v synagoze této vedené na sedadla a spolu vkládáno bylo právo zástavní za povinnost přispívati určitou částkou na udržování její pro n. o. israelskou v U. Na př.: Josef Byšický r. 1862 koupil mužské sedadlo č. 1 a ženské č. 2 za 50 zl. a pojistil příspěvek na udržování synagogy 2 zl. ročně.

Jakub Beykovský r. 1863 koupil mužské sedadlo č. 2—9 a ženské sedadlo č. 3 za 94 zl. 10 kr. a pojistil na sedadlech těch příspěvek v sumě 3 zl. ročně.

Uhřiněvský žid. spolek koupil podle smlouvy ze dne 1. října 1847 místo pro synagogu za 90 zl. od vrchnosti uhřiněveské. — Podle téže smlouvy byl spolek povinen každoročně činže 30 zl. stříbra platiti, nahrazovat daně ze stavebního místa, ekvivalent (poplatek) za každých 10 roků z kupní sumy 90 zl. . . . 4 zl. 30 kr. stříbra platiti v případě zrušení aneb zcizení synagogy laudemium 5% zaplatiti.“

V budově synagogy byla též škola s vyuč. řečí ně-

meckou, která získala práva veřejnosti. Pro některé, dnes nám neznámé nepřístojnosti byla škola r. 1887 c. k. okr. školní radou zrušena, avšak poté — nevíme ani kdy — opět znovuzřízena, trvala do r. 1896, kdy byla v dobách národních nepokojů, v bojích o jazykovou práva česká, definitivně zrušena. Již v r. 1893 vyučoval rb., zdejší obcí ustanovený, dítky na místních českých školách žid. náboženství.

Rb. Daniel Kohn

Josef Beykovský

Vilém Beykovský
(Pitkovic)

Josef Rezek

Do obvodu ž. o. v U. přináležejí tyto obce: Běchovice, Dubeč, Dubeček, Herink, Hájek, Benice, Měcholupy, Petrovice, Křeslice, Bukovince, Čestlice, Dobřejovice, Modletice, Pítkovice, Nupaky, Babice, Voděrádky, Zděbrady, Krabošice, Pacov, Řičany, Kolovraty, Radošovice, Nedvív, Nedvězí, Březí, Královice, Světice, Svojetice, Koloděje, Kolovraty, Kuří, Lipany a Průhonice. Také v Řičanech je od r. 1890 menší synagoga. Na obou školách a synagogách působilo mnoho dobrých učitelů a rb., z nichž zde někteří byli dlouhá léta. Tak rb. Daniel Kohn, zemř. r. 1892 po 30leté, o školu a kostel vysoce zasloužilé činnosti. Po něm zde byli pp. Natan Reitler (8 let), Josef Freund (10 let), J. Samec (asi 3 roky), Naftali Koch (asi 6 let), Emanuel Urbach, byl zde pět let, do svého skonu; od r. 1916—1919 dojíždí sem